

SİNEM UZUN

Güneysu Şehit Kamil Mutlu Fen Lisesi
/ RİZE

Liseler Arası Öykü Yarışması
Türkiye Mansiyon Ödülü

ÇANAKKALE MAHŞERİNDE BİR İSMAİL

Kalın duvarlara vuran suların sesi durmadan taş odalarda çınlıyor ve pencere kenarında oturmakta olan İsmail'i uzak, çok uzak yolculuklara çağırıyordu. Tüylere sular damlayarak duvarların arkasından yükseliveren deniz kuşları, ahşap pencerelere hayretle gözlerini kırparak bakıyor ve özgürlüğü fısıldayıp hemen uzaklaşıyorlardı. Burada hayat, yoksulluğu ve çaresizliği haykıran taş duvarlardan ibaretti. İsten ve nemden yer yer lekelenen, kirecinin rengi sararak pis bir sofraya örtüsüne dönen kalın taş duvarlardan... Taş duvarların dibinde yığılı, üzeri eski kilim veya yırtık battaniyeyle örtülü bir yatak... Karşısında konsol kılıklı bir şey... Üzerinde kırık bir ayna, onun yanında devamlı yanlışı çalan bir duvar saati, altındaki çivide eski bir havlu...

Nefes almaktan başka yaşamı hatırlatacak hiçbir şeyin bulunmadığı bu soğuk odada pencere dibine çökmüş çelimsiz bir çocuk, iri taneler halinde yağın yağmurunu seyrediyordu. Hayalleri Karadeniz vapurunun iki yanından akıp giden beyaz köpüklü dalgalar gibi gözünün önünden kayıp gidiyor, çocukluğunun saadetli günlerini anımsıyordu. Kuşlardan ağaçlara, ağaçlardan

tepelere, tepelerin arkasında kalan köylere, baharda açan çiçeklere kadar her şeyi düşünüyordu. Daha önce kaç kez bardaktan boşanırcasına yağın yağmurları neşeli bir evin buğulu penceresinden bir çocuk olarak izlemiş, takaların gümbürtüsüyle uyumuş, martıların çığlıklarıyla uyanmıştı. Savaşın en hararetle yaşandığı topraklardan uzakta olsa bile vatanın içinde bulunduğu durumu bir sürgün gibi hep içinde taşımış, acısını hep içinde yaşatmıştı. Şimdi ne yapmalıydı? Yıllar önce bir seferberlik çağrısıyla askere giden babasının yokluğuna mı, cepheden gelen kötü haberlerin çokluğuna mı yansındı? Kalıp annesine ve kardeşine mi bakacak, yoksa Çanakkale için yola çıkan kervana mı katılacaktı? Gitmek mi zordu, kalmak mı? Cephedeki birliklere katılmak isteyenlerin yarın sabah erkenden mahallenin meydanında buluşacağını, kılınan sabah namazından sonra yaşlılarla helalleşip Çanakkale'ye doğru yola çıkacaklarını biliyordu. Oysa İsmail'in yaşı daha küçüktü. Hem babası zaten yıllar önce orduya katıldığı için o evin tek erkeği olarak kalmıştı. Onun için kimsenin ondan vatan için bir vazife beklediği yoktu. Hem daha lise son sınıfta okuyor, geleceğe dair nice hayaller kuruyordu. Liseyi bitirip tıbbiyede okuyacak, babasının vasiyetini yerine getirecekti. Vatanın içinde bulunduğu durum aklına gelince kendisi için kurduğu bu parlak hayallerden utandı ve derin bir suçluluk duygusuyla tekrar uzaklara daldı. Dışarıdaki kayaların arasında büyüyen ufak ağaçları, yosunlu taşlardan aşağı sarkan sarı çiçekleri gördü, Kastamonu Lisesinde birlikte okuduğu sınıf arkadaşlarını hatırladı, denizi yara yara adadan ayrılan bir teknenin siyah dumanını fark etti. Ve burada eli kolu bağlı kalmanın bütün acılarını, yağmur damlaları gibi içine döktü. Güneşinde bulunup melteminde durulduğu vatan topraklarının, yağmurunda ıslanmaktan kaçacak mıydı? Bu toprakların havasını solumuş, ekmeğini yemiş, suyunu içmiş değil miydi? Kişilerin vatan üzerinde hakkı vardı da vatanın kişiler üzerinde bir hakkı

yok muydu? Sevincine ortak olduklarının şimdi acısına nasıl uzak kalabilirdi?

Oturduğu yerden dizlerinden kuvvet alarak doğruldu, elindeki gazeteyi konsolun üzerine bıraktı ve kapının yanı başında bulunan yatağına uzandı. Ellerini kafasının arkasından birleştirdi ve gözlerini, rengi kirden kahverengiye çalan, kireçleri yer yer dökülmüş tavana dikti. Gazetede okuduklarından anladığı kadarıyla bu savaş, yalnızca düşman devletleriyle hasta adamın savaşı değil, ham hayaller ile biçare hakikatlerin; tanrılaştırılmış madde ile Allaha iman eden gönüllerin; gurura kapılmış mahmuzlu çizmeler ile altı delik yemenilerin de savaşı idi. Peki o, bu savaşın neresinde olacaktı? Daha bir gün önce, muhtar evleri dolaşmış ve cepheye gönderilmek üzere erzak ve asker toplamıştı. Evde eli silah tutan iki erkekten birinin Çanakkale cephesine gönderilmesini istemiş, cephenin durumunu ailelere bizzat kendisi anlatmıştı. Ortadan uzunca boylu, zayıf kuru bir adam olan muhtarın, cüssesiyle örtüşmeyen tok bir sesi vardı. Kapkara saçları ve bembeyaz dişleriyle bir kararlılık hissi veren bu adam, askerin bölgedeki eli kolu durumundaydı. Askere erzak, giyecek, varsa silah toplar; cepheye gideceklerin aileleriyle o konuşurdu. İsmail'e ise hiç uğramamıştı. Babasının aylar önce cepheye gittiğini, yoksulluklarını ve İsmail'in evde tek erkek olarak kaldığını biliyor; yaşının küçük olmasını da dikkate alıyordu. Ama İsmail'in cepheye gönderilen kendisinden bir iki yaş büyük arkadaşları da vardı. Önce cephe gerisinde silah eğitimi görecekler, daha sonra düşmanla çarpışacaklardı. Bunu kendisi de yapabiliyordu. Belki Çanakkale'ye giderse babasından da bir haber alma şansı olurdu. Gerekirse, mahalle camiinde muhtardan duyduğu Arı Burnu, Anafartalar, Zığındere, Seddül Bahir Cepheleri'ni gezecek, babasından bir iz bulmaya, bir haber almaya çalışacaktı. Silah kullanamasa bile, askerlere su taşır, gözcülük yapar, yaralıların yardımına koşardı. Hem önemli olan orada olmak değil miydi?

Ama içinde alevlenen bu vatan ateşinin hararetini annesine nasıl anlatacaktı? Ya o, nasıl tepki verecekti? Babası da gittikten sonra ocağın tek umudu olarak o kalmamış mıydı? Ana hakkı ile vatan hakkı arasında kalırsa tercihini hangisinden yana kullanmalıydı? Sonra annesinin adeta yalvararak bakan gözlerini hatırladı. Annesi ona hep dağlar dolusu rüzgârlar estiren, içinin kapılarını şadırvan sesli cami avlularına, çalıklarının şen şakrak bahçesine açtıran gözlerle bakardı. Hep umut dolu, ne bir eksik ne bir fazla bakan, kalbinde hep karşılığı olan cefakâr gözler...

Zaman geçiyor, karanlık iyiden iyiye odanın dört bir yanına çöküyordu. Ömründeki hiçbir gece bu kadar uzun olmamış, çaresizlik ruhunu bu kadar sıkılamamıştı. Huzursuz gönlü, geçmek bilmeyen zamanın kısılcığında biraz daha yufkalaştı, eridi. Ortalık sessizlikten inliyor; ruhunu saran vatan ateşi, kalbini insafsız bir akrebin kısılcığında burkuyordu. Deniz iyice durgunlaşmış, kıpırdamaz olmuştu. Bu gece, Kastamonu'da sanki kendisinden başka hiçbir şey soluk almıyordu. Ara sıra, denizin kenarındaki kayalıklarda, bir çırpıntının kırılıp köpüklendiği oluyor, hemen-cek de duruluyordu. İkinci bir çırpıntı ise çok uzun bir aralıktan sonra görülüyordu. Artık kararını vermişti. Çünkü Avrupa Kıtası'nda sahip olduğumuz ilk toprak olan Gelibolu kaybedilirse askerlerin umutları da tükenecek ardından İstanbul işgal edilecek ve düşmanı yurttan kovma inancımız Çanakkale'nin soğuk sularına gömülecekti. Şimdi yedi düvele karşı Bir'in daha büyük olabileceğini gösterme zamanı değil miydi? Bu kararlılıkla yatağından doğruldu. Yanında taşıyabileceği birkaç eşyayı çantasına doldurdu. Annesi ve kardeşi uyanmasın diye ayak uçlarına basa basa mutfağa girdi. Bir parça somun ekmeğini çantasına attı ve bir cebini kavrulmuş buğdayla doldurdu. Sonra çantasından çıkardığı ekmeği geri bıraktı. Kapının aralığından, yan yana uymakta olan annesine ve kardeşine baktı. Karanlıktan yüzlerini net olarak göremedi. Uyanırlar diye yanlarına varmadı. Usulca

evin sokağa açılan dış kapısına yanaştı. Kapının süngüsünü yavaşça çekti ve dışarıya adım atmasıyla soğuk bir rüzgâr, İsmail'in yüzünü ve alnına düşen sarı saçlarını yaladı. Çocukluğunu ve tüm hayallerini içeride bırakıp kapıyı sessizce kapadı. Sadece yüreğindeki inancı ve vatanına olan sevdasını yanına aldı ve ezan sesiyle birlikte Çanakkale'ye doğru yürüdü, yürüdü...